

RIKSDAGENS PROTOKÖLL.

1897. Första Kammaren. N:o 18.

Lördagen den 3 april.

Kammaren sammanträdde kl. 11 f. m.

Justerades protokollet för den 27 sistlidne mars.

Herr talmannen yttrade: Jag ber att få för kammaren meddela, att, enligt i dag i talmanskonferensen träffad öfverenskommelse, nästa vecka arbetsplena komma att hållas på onsdag, torsdag och lördag; att under derpå följande vecka icke komma att hållas några arbetsplena, utan endast plena för bordläggning af inkomna ärenden samt godkännande af voteringspropositioner och dylikt; samt att första arbetsplenium efter påsk kommer att hållas torsdagen den 22 april, då början göres med gemensamma voteringar i de ärenden, hvari voteringspropositioner innan dess hunnit blifva godkända.

Anmäldes och bordlades

konstitutionsutskottets utlåtanden:

n:o 5, i anledning af väckt motion om ändring af § 89 rege-
ringsformen; och

n:o 6, i anledning af väckt motion om införande af bestämmelse,
att ledamot af statsrådet ej må vara riksdagsman, samt vidtagande
af häraf föranledda ändringar i grundlagarne;

statsutskottets utlåtanden:

n:o 39, i anledning af dels Kongl. Maj:ts proposition n:o 5 an-
gående beredande af lånemedel till utveckling af statens telefon-

väsande, dels ock Kongl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om anslag för anläggning af vissa telefonledningar;

n:o 40, angående föreslagna jernvägsanläggningar för statens räkning;

n:o 41, angående nedsättning af räntan å uteblifna inbetalningsbelopp för lån från riksgäldskontoret till understödjande af enskilda jernvägsanläggningar;

n:o 42, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående ändring i bestämmelserna rörande ett Uddevalla—Venersborg—Herrljunga jernvägsaktiebolag beviljad statslån; och

n:o 43, i anledning af väckt förslag om utredning i fråga om anläggande af nya statsbanor och inlösande till staten af befintliga privatbanor;

sammansatta stats- och lagutskottets utlåtande n:o 7, i anledning af tre motioner angående ändring i presterskapets aflöningsförhållanden; samt

bankoutskottets utlåtande och memorial:

n:o 6, med anledning dels af framställningar om ändring i aflöningsstaterna vid riksbankens kontor i Göteborg och Malmö och dels af väckta motioner om åtskiljande af kamrers- och kassörstjerner vid de s. k. mindre afdelningskontoren; och

n:o 7, angående förhöjning i styrelsens för afdelningskontorets i Visby aflöningsstat.

Herr talmannen yttrade: Jag ber att få för kammaren tillkännagifva, att, enligt mig tillhandakommet bref från herr statsrådet och chefen för landtförsvarsdepartementet, kommer nästinstundande måndag kl. $\frac{1}{2}$ 8 e. m. i artilleri- och ingenjörshögskolans lokal ett föredrag att hållas af majoren Melander öfver befästningarna vid Boden, och att kammarens ledamöter äro inbjudna att dervid närvara.

Föredrogos, men bordlades å nyo på flere ledamöters begäran följande under gårdagen bordlagda ärenden, nemligen bevillningsutskottets betänkande n:o 11, lagutskottets utlåtanden n:is 41—45 och Första Kammarens tillfälliga utskotts utlåtande n:o 4.

Vid förnyad föredragning af lagutskottets den 31 nästlidne månad och den 2 innevarande april bordlagda utlåtanden:

n:o 34, i anledning af väckt motion angående rätt för kronan till andel i vinst af grufföretag å kronojord, och

n:o 35, i anledning af väckt motion om ändrad lydelse af 8 § i kongl. stadgan angående skjutsväsendet den 31 maj 1878,

biföll kammaren hvad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Föredrogs å nyo lagutskottets den 31 nästlidne mars och den 2 i denna månad bordlagda utlåtande n:o 36, i anledning af väckt motion angående ändrade bestämmelser i fråga om kungörande af slutting. *Ifrågasatt ändring af gällande stadgande om kungörande af slutting.*

Herr Ölander: Jag har, såsom herrarne finna, reserverat mig mot utskottets förevarande betänkande. Jag anser nemligen, att den deri föreslagna skrifvelsen hvarken är lämplig eller af behovvet påkallad. Det förra därför, att det ju alltid är olämpligt att besvara Kongl. Maj:t med skrivelser i frågor af så ringa betydelse och så underordnad vikt som denna. Det senare därför, att i gällande lag finnes redan bestämmelse om på hvad sätt ett tings afslutande skall bringas till allmänhetens kännedom. I kongl. förordningen den 21 mars 1884 stadgas, att tiden för tingets afslutande skall genom domhafvandens försorg förut kungöras i tingslagets kyrkor. Nu tyckes motionärens mening vara, att detta stadgande kan af en domhafvande uppfattas eller tillämpas på ett sådant sätt, att det syfte, som dermed afses, icke vinnes. Jag tror dock, att bland Sveriges hela domarecorps icke skall finnas en enda, som uppfattar detta stadgande så, att han anser sig berättigad att endast två eller tre dagar förut kungöra tingets afslutande. För hvarje förnuftig människa är ju alldeles klart, att stadgandet är att tyda endast på det sätt, att kungörelsen om tingsafslutningen skall meddelas så tidigt, att vederbörande parter må kunna, om de så önska, der inställa sig för att bevaka sin talan. Ett annat tillvägagångssätt skulle naturligtvis innebära en försummelse eller vårdslöshet från domhafvandens sida, och jag kan icke tro, att han skulle undgå att drabbas af ansvar därför. Nu har i alla fall motionären icke kunnat konstatera något enda fall, då domaren i detta afseende gjort sig skyldig till någon försummelse. Och, om han också kunnat det, skulle verkligen ett enstaka fall kunna utgöra skäl för att genom ny lagbestämmelse förändra ett förfarande, som tillämpats icke blott efter år 1884 utan så länge som 1734 års lag egt bestånd, utan att anmärkning deremot blifvit framställd af vederbörande parter eller, så vidt jag vet, någon olägenhet

*Ifrågasatt
ändring af
gällande stad-
gande om
kungörande af
slutting.
(Forts.)*

deraf hittills uppkommit? Nej, motionären har nog en helt annan grund för och ett helt annat syfte med sin motion. Såsom skäl för sitt yrkande anför han, att parternas — ofta ej ens å orten boende — ombud möjligtvis kunna hafva svårighet att erhålla kännedom om tiden för sluttinget. Och med anledning häraf föreslår han bestämmelser, som skulle göra möjligt för advokaterna att, hvar de än vistas inom Sveriges rike, erhålla kännedom härom. Dessa bestämmelser skulle således vara till gagn icke för parterna, utan för advokaterna. Men för dessa behöfves väl icke några sådana lagbestämmelser, ty klart är, att hufvudmannen, som bor på orten och måste vara intresserad af målets utgång, tager kännedom om tiden för sluttinget och underrättar advokaten derom, såvidt nemligen han anser dennes närvaro vid sluttinget nödvändig. — Motionären tager icke i beräkning, hvilka stora olägenheter skulle uppstå för rätten och domaren samt icke minst för parterna sjelfva, om hans förslag skulle vinna bifall. För att gifva kammaren en föreställning härom, vill jag taga ett exempel från min domsaga. Der finnes ett ting, å hvilket hvarje gång handläggas omkring 350 å 400 mål samt omkring 200 andra ärenden: lagfarter, in-teckningar m. m. Då nu alla dessa mål och ärenden skola vara uppsatta, utskrifna och beslut i dem meddelade före sluttinget, inser man lätt, att det är omöjligt för domaren att någon längre tid förut beräkna, å hvilken dag allt detta arbete kan vara färdigt, så mycket mera som arbetet ofta afbrytes af andra sysselsättningar: extra förrättningar, ransakningar med häktade och utfärdande af gravationsbevis, samt äfven andra ting, som kunna infalla i andra delar af domsagan. Om de föreslagna bestämmelserna skulle blifva lag, blefve domaren således nödsakad att utsätta sluttinget så sent, att han med säkerhet kunde antaga, att allt det för tingets expedierande erforderliga arbete derförrinnan kunde medhinnas. Detta skulle åter medföra ett måhända eljest onödigt dröjsmål, till skada för parterna, som naturligtvis äro angelägna om att deras mål blifva så fort som möjligt afgjorda. Erfarenheten har dessutom visat, att då ett slutting kungöres i tingslagets kyrkor, sprides underrättelsen härom hastigt öfver hela tingslaget. Och jag vet icke exempel på, att någon part på grund af okunnighet om sluttinget försummat fatalietiden, allra helst som denna icke utgår i och med afslutningsdagen, utan först åtta dagar derefter.

Då någon önskan om förändrad lagstiftning i fråga om kungörandet af tiden för slutting icke blifvit af parterna sjelfva uttalad eller, så vidt jag vet, förefinnes, samt den föreslagna förändringen skulle föranleda olägenheter för såväl domare som parter, får jag yrka afslag å motionen och utskottets betänkande.

Herr Rudebeck: Jag har icke deltagit i behandlingen af förevarande betänkande inom utskottet, såsom jag också låtit å betänkandet anteckna, och jag skall därför be att nu få tillkännagifva min mening i frågan. — Jag skulle visserligen icke motsätta mig en skrifvelse — ehuru frågan är jämförelsevis liten — för så vidt

jag hade den uppfattning, att den förändring, som motionären önskar, vore gagnelig. Men jag befarar mycket och är nästan öfvertygad om, att den, långt ifrån att vara gagnelig, tvärtom i många fall kommer att medföra olägenheter, och ganska betydliga olägenheter. Lika med den förre ärade talaren vill jag framhålla, att när nu gällande bestämmelse föreskrifver, att tiden för sluttinget skall genom domhafvandens försorg förut kungöras i tingslagets kyrkor, torde det väl ligga i sakens natur, att det är domhafvandens ofafvisliga pligt att tillse, det detta kungörande sker på sådan tid, att det kan hafva någon nytta med sig. Om, såsom motionären antyder, domhafvanden skulle tillåta sig att låta kungörelsen blifva uppläst så sent som en eller två dagar före sluttingets hållande, har han, enligt min tanke, uppenbarligen förbisett sin embetspligt, och deri bör således rättelse sökas. Naturligtvis kan ju inträffa, att genom försenad postgång en kungörelse kommer att uppläsas i kyrkorna senare än ämnadt var, men det kan inträffa, äfven om bestämmelse gifves om tiden, inom hvilken kungörelsen skall af domhafvanden expedieras. Nu säger lagutskottet, att »något hinder mot stadgande af skyldighet för domare att senast viss kortare tid före sluttinget derom utfärda kungörelse torde deremot ej möta». Ja, deri har lagutskottet fullkomligt rätt. Men lika visst är också, att, redan såsom stadgandet nu lyder, domarens pligt är att så tillvägagå. Inskränker man framställningen till något så litet som »viss kortare tid förut», förstår jag icke, att en bestämmelse så affattad blir bättre och verksammare än den nu befintliga.

Motionären har ifrågasatt — något, som visserligen icke godkännts af utskottet — att ålägga domaren skyldighet att under pågående tingssammanträde bestämma dagen för slutsammanträdet. Jag skall med exempel från den domsaga, som är mig anförtrödd, visa, huru orimligt ett sådant åläggande vore. Der förekomma sammanträden hvarje månad — enär domsagan är delad i två tingslag — hvar annan månad i ena och hvarannan månad i andra tingslaget. I ena tingslaget infalla sammanträdena för vårtinget under januari, mars och maj och i det andra under februari, april och juni och för höstetinget under september och i allmänhet november för ena tingslaget samt oktober och december för det andra.

I följd af allmogens der på orten vana att söka arbetsförtjenst utom hemtrakten under vintermånaderna är befolkningen under denna tid mycket borta, och antalet ärenden och mål, som handläggas vid sammanträdena i januari, februari, mars och april, är jämförelsevis mindre, hvaremot antalet springer upp under maj och juni månader, i de flesta fall betydligt och icke sällan till dubbla antalet mot vid föregående sammanträden. Att domaren då skulle under de dagar, förhandlingarne vid sammanträdet i maj månad pågå, bestämma, hvilken dag före den 15 juli tinget skall avslutas, är naturligtvis icke rimligt begärdt, och det är det så mycket mindre, som domaren har att motse ett annat sammanträde i början af juni, hvars omfång han

*Ifrågasatt
ändring af
gällande stad-
gande om
kungörande af
slutting.
(Forts.)*

*Ifrågasatt
ändring af
gällande stad-
gande om
kungörande af
slutning.
(Forts.)*

naturligen icke så långt i förväg kan bedöma. Följden skulle naturligtvis blifva den, att domaren, i stället för att såsom nu sätta ut tingsafslutningen så snart som möjligt är, genom dessa bestämmelser tvingades till att sätta ut den så sent som möjligt. Ty han är, såsom den föregående talaren anmärkte, beroende af förhållanden, som han icke kan på förhand beräkna, beroende af sin egen arbetskraft, sina notariers arbetskraft och sist, men icke minst, af sina renskrivare, och det låter sig icke göra att långt förut med säkerhet beräkna, huru mycken tid deras arbete kräfver.

Det måste lemnas domaren rätt att, först sedan tingets utarbetande något framskridit, bestämma tingsafslutningsdagen, ty eljest blir, som sagdt är, följden den, att domaren för att icke genom osäker beräkning af tiden äfventyra, att arbetet icke blifver färdigt till utsatt dag, nödgas utsätta dagen för tingsafslutningen så sent som möjligt inom den tidrymd, som är i lag derför bestämd, d. v. s. vid vårtinget den 15 juli. Detta kan ju icke annat vara än en olägenhet för parterna, och vid höstetinget skulle ännu större olägenhet uppstå, ty då blef det nödigt att sätta ut slutsammanträdet så sent som möjligt i december månad, äfven för det tingslag, deri inom min domsaga seden hittills varit, att tingsafslutning hållits senast strax efter medlet af december, af det skäl, att nästa ting börjar redan den 13 följande januari eller någon dag der omkring och det för parterna kan vara af stor vigt, att de ega tillräcklig stämningstid mellan tingsafslutningen och nästa ting. Tvingas nu genom bestämdt lagbud domaren att hålla tingsafslutningen i detta tingslag någon af de sista dagarne i december, så blir det den stora olägenheten för parter, att tiden är för kort till tingsammanträde i januari, i fall de i följd af ett vid tingsafslutningen meddeladt beslut skola till nästa sammanträde instämma en part eller låta inkalla ett vittne, som bor något aflägsset.

På dessa skäl och de af den föregående talaren anförda kan jag icke annat än yrka afslag å det förevarande betänkandet.

Herr Pettersson, Carl: Vi hafva nu hört två domare, båda ledamöter i lagutskottet, yttra sig i denna fråga, och de hafva båda uttalat den önskan, att det slut, hvartill utskottet kommit, måtte ogillas af denna kammare. De hafva upptagit de skäl, som å deras sida kunna verka afgörande, och jag vill visst icke förneka, att de äro ganska tungt vägande, men man bör väl också se saken från rättsökandes sida. Det vore nog att se saken litet på sned, om betänkandet förkastades med hänsyn till motionens ursprung. Det är ju skäl, som skola gälla, och intet annat. Och efter min mening har motionären framhållit omständigheter till stöd för sin motion, hvilka borde kunna tala för ett bifall till densamma. Han säger ju, såsom vi läsa här i början af lagutskottets utlåtande, att tillåtelsen för domhafvanden att inskränka publicerandet af sluttinget till en kungörelse i tingslagets kyrkor söndagen före tingets hållande tydligen på ett oskäligt sätt betungar de rättsökande eller deras — ofta ej ens å

orten vistande — ombud, hvilka då måste höra sig för, om slutting är utsatt af domaren. De två föregående talarne hafva framhållit, att vid det egentliga tinget är det en mängd göromål, som icke tillåta domaren att redan då bestämma tiden för sluttinget. Jag förstår mycket väl, att icke tiden för sluttinget han bestämmas redan då, och jag förmodar, att det vanliga förhållandet är, att sluttinget utsättes af domaren, så snart han kan ungefär veta, på hvilken dag han kan afkunna domarne. Detta tillkännagifves genom kungörelse i tingslagets kyrkor. Men då kan det inträffa — och har äfven inträffat — att en sådan kungörelse, som skolat uppläsa två söndagar å rad, har genom något fel på posten framkommit så sent, att den icke blifvit uppläst första söndagen, utan först den andra; och jag vet ett fall, då sluttinget var utsatt till måndagen eller tisdagen näst efter kungörelsens uppläsande sista gången, och då blef den icke uppläst första söndagen. I detta fall skulle det hafva varit märkvärdigt, om allmänheten kunnat få kännedom om sluttinget, som inträffade så snart efter pålysningen.

*Ifrågasatt
ändring af
gällande stad-
gande om
kungörande af
slutting.
(Forts.)*

Den förste talaren anmärkte, att denna motion afsåge icke så mycket parterna, som vore boende inom tingslaget, som icke mera advokaterna, som kunde vara boende på aflägsna orter. Ja, men jag tycker, att advokaterna böra väl också hafva sin rätt; och om jag håller mig till det fall, som jag nyss omförmälde, så kunde visserligen parten, sedan kungörelsen blifvit uppläst, telegrafera till sin advokat, i fall å sluttinget skulle förekomma ett sådant mål, der denne skulle sköta saken; men om advokaten vore långväga ifrån, kunde det blifva ganska svårt för denne att infinna sig vid sluttinget.

När emellertid förhållandena äro sådana, så har lagutskottet kommit till det slut, hvartill det kommit, och jag tycker, att från de rättsökandes sida skulle kunna framställas en vördsam anhållan om att det blefve i lag bestämdt, att domarne skulle någon tid förut bestämma, när sluttinget hålles, så att vederbörande kunde komma i rätt tid till den s. k. domslösen. Jag anhåller vördsamt om bifall till lagutskottets hemställan.

Herr Ölander: Den föregående talaren började med att säga, att parter och rättsökande skulle betungas derigenom att de icke få veta, när sluttingen skola hållas, i så god tid förut, att de hinna att der infinna sig. Jag har förut antydtt, att hvarje öfverrätt säkerligen skulle anse den domare, som läte kungöra sluttinget så sent, att parterna icke hunne dit, derigenom hafva begått en vårdslöshet eller försummelse.

Han anmärkte vidare, att det kunde hända, att kungörelsen icke komme tillräckligt tidigt till vederbörande pastor för att kunna i god tid uppläsa i kyrkan. Men ett slutting hålles naturligtvis icke utan att bevis företes om att kungörelsen upplästs så tidigt som vederbör, hvarför i detta fall icke torde vara något att befara.

*Ifrågasatt
ändring af
gällande stad-
gärande om
kungörande af
slutting.
(Forts.)*

Han sade vidare, att *ombuden*, om de icke äro boende på orten, icke kunna få reda på tiden för sluttinget genom kungörelsens uppläsande i allenast tingslagets kyrkor. Men såsom jag förut antydt, behöfva icke ombuden hafva reda derpå, och om de i något fall skulle hafva behof deraf, så är det ju deras hufvudmäns skyldighet att underrätta dem derom. Dessutom är jag säker på, att, för de besvär och de kostnader, som ombuden möjligen kunna få vidkännas för att skaffa sig erforderlig kännedom i berörda afseende, de icke lära underlåta att tillgodogöra sig riklig ersättning af hufvudmännen.

Jag kan icke finna, att det gifves något skäl för att i lagen utsetta någon bestämd tid för sluttingens kungörande, då det, såsom jag förut nämnt, redan i lag finnes en bestämmelse om, att de »förut» skola kungöras i tingslagets kyrkor. Jag tror icke, att det finnes någon domare, som icke vet, hvad detta ordet *förut* betyder, nemligen så tidigt, att parterna skola hinna komma tillstädes.

Herr Rudebeck: Jag skall endast be att få yttra några ord med anledning af hvad den talaren anförde, som försvarede lagutskottets betänkande. Han tycktes hafva en felaktig föreställning om slutting, och hans yttrande var i följd deraf i viss mån vilseledande. Vid slutting förekommer i allmänhet icke något annat än afkunnande af utslag i de vid ett föregående tingssammanträde till rättens pröfning öfverlemnade mål. Det är ytterst sällan, någon handläggning af ett mål förekommer vid slutting. Detta gör, att rättegångsombudens närvaro dervid ingalunda är af behofvet påkallad, och det torde vara mycket sällan, som de betunga sina hufvudmän med att då resa till tingsstället endast för att åhöra utslagens afkunnande och erlägga vad, om så erfordras, utan vanligen pläga ombuden vända sig till någon på platsen boende, länsmannen eller någon annan, hvilken meddelar dem utgången af målen. Vidare vill jag nämna, att det är mycket allmänt numera, att ombudet vid målets öfverlemnande begär, att domaren må till honom mot postförskott öfersända protokoll och blifvande utslag för att icke behöfva passa på tiden för sluttinget, en begäran, som i de flesta fall villfares.

Jag kan således icke anse, att den ifrågasatta bestämmelsen är af behofvet påkallad, men är öfvertygad om, att den kan medföra olägenheter just för de rättsökande, hvilkas intressen man bör iakttaga.

Efter härmed slutad öfverläggning gjordes jemlikt derunder förekomna yrkanden propositioner, först på bifall till hvad utskottet i förevarande utlåtande hemställt samt vidare på afslag derå; och förklarades den senare propositionen vara med öfvervägande ja besvarad.

Vid förnyad föredragning af lagutskottets nedannämnda, den 31 nästlidne mars och den 2 innevarande april bordlagda utlåtanden:

n:o 37, i anledning af väckt motion om ändrad lydelse af § 32 i förordningen om landsting den 21 mars 1862;

n:o 38, i anledning af väckt motion om ändrad lydelse af 1 § i lagen angående ersättning af allmänna medel åt oskyldigt häktade eller dömd;

n:o 39, i anledning af väckt motion angående ändrad lydelse af 25 kap. 9 § rättegångsbalken, och

n:o 40, i anledning af väckt motion om ändrad lydelse af 1 § i lagen om sjukkassor den 30 oktober 1891,

biföll kammaren hvad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Herr *Lybeck* erhöll på begäran ledighet från riksdagsgöromålen under åtta dagar från och med den 5 i denna månad.

Justerades två protokollsutdrag för denna dag.

På framställning af herr talmannen beslöts, att de ärenden, som under dagen bordlagts första gången, skulle uppföras främst på föredragningslistan till nästa sammanträde.

Kammaren åtskildes kl. 11,44 f. m.

In fidem

A. v. Krusenstjerna.

Tisdagen den 6 april.

Kammaren sammanträdde kl. 2,30 e. m.

Herr statsrådet *von Krusenstjerna* aflemnade Kongl. Maj:ts nådiga propositioner till Riksdagen:

1:o) angående anvisande af medel till förekommande och hämmande af tuberkelsjukdomar hos nötkreaturen; och

2:o) angående med Ryssland afslutad konvention om samfäldt brukande af svenska och ryska kronornas laxfiske i Torneå elf.

Justerades protokollet för den 30 nästlidne månad.

Upplästes ett inkommet sjukbetyg af följande lydelse:

Att konsuln och kommandören m. m. herr *P. Olsson* lider af akut mag- och tarmkatarrh (gastroenteritis acut.) med åtföljande kraftnedsättning samt att han på grund häraf är förhindrad att under den närmaste tiden deltaga i nu pågående Riksdags sammanträden, varder härmed på heder och samvete intygadt.

Helsingborg den 4 april 1897.

Johan Collin,
bataljonsläkare.
2:dre stadsläkare.

Upplästes och godkändes bevillningsutskottets förslag till Riksdagens skrifvelse, n:o 25, till Konungen, angående upphäfvande af förbudet mot införsel af brännvin till lappmarkerna.

Anmälades och bordlades bankoutskottets utlåtande n:o 8, med anledning af väckta förslag om användande af bankovinsten för 1896.

Föredrogos, men bordlades å nyo på flere ledamöters begäran följande den 3 innevarande månad bordlagda ärenden, nemligen konstitutionsutskottets utlåtanden n:is 5 och 6, statsutskottens utlåtanden n:is 39—43, sammansatta stats- och lagutskottets utlåtande n:o 7 samt bankoutskottets utlåtande n:o 6 och memorial n:o 7.

På framställning af herr talmannen beslöts, att de under dagen första gången bordlagda ärendena skulle uppföras främst på föredragningslistan till morgondagens sammanträde.

Föredrogos och hänvisades till statsutskottet de under sammanträdet aflemnade kongl. propositionerna.

Herr Reuterswärd erhöll på begäran ordet och yttrade: Jag tager mig friheten föreslå, att å föredragningslistan till morgondagens plenum främst bland två gånger bordlagda ärenden måtte uppföras statsutskottets betänkande n:o 40, angående föreslagna järnvägsanläggningar för statens räkning. Vidare skulle jag vilja föreslå, att näst härefter måtte uppföras sammansatta stats- och lagutskottets utlåtande n:o 7, i anledning af tre motioner angående ändring i presterskapets aflöningsförhållanden; men som jag helt nyligen erfarit, att några ledamöter, som för närvarande äro sjuka, helst skulle önska, att detta sistnämnda ärende blefve uppskjutet till torsdagens plenum, skall jag icke hafva något att invända, om ett yrkande i sådan riktning blir framställt.

Herr vice talmannen: Mot den förra delen af herr Reuterswärds yrkande, nemligen att statsutskottets utlåtande n:o 40 måtte uppföras främst bland två gånger bordlagda ärenden å föredragningslistan till morgondagens plenum, har jag ingen erinran att göra, men beträffande den senare delen deraf, eller att sammansatta stats- och lagutskottets utlåtande n:o 7 skulle företagas näst efter statsutskottets utlåtande n:o 40, vågar jag deremot göra en gensaga. När vi hafva behandlat ett så pass vidlyftigt betänkande som statsutskottets utlåtande n:o 40, tycker jag icke det kan vara lämpligt att omedelbart

derpå företaga ett så viktigt och omfattande ärende som det i sammansatta stats- och lagutskottets utlåtande n:o 7 behandlade. Dessutom ber jag att få upplysa, att en af motionärerna i frågan för närvarande är sjukrapporterad och säkerligen icke kan komma upp i morgon, men möjligen kan infinna sig om torsdag. Äfven af denna anledning och med fäst afseende å det storra intresse, denne motionär visat för frågan, anhåller jag att få föreslå, att sammansatta stats- och lagutskottets utlåtande n:o 7 måtte uppföras främst å föredragningslistan bland andra gången bordlagda ärenden till det plenum, som inträffar nästkommande torsdag.

Herr Reuterswärd: Som mitt förslag väckt motstånd och af grannligheten mot motionären, ber jag att få återtaga mitt yrkande, hvad angår sammansatta stats- och lagutskottets utlåtande n:o 7, och förenar mig i herr vice talmannens förslag.

Efter härmed slutad öfverläggning beslöt kammaren, på derom gjorda propositioner, dels att statsutskottets utlåtande n:o 40 skulle uppföras främst bland två gånger bordlagda ärenden på föredragningslistan till morgondagens sammanträde, dels ock att sammansatta stats- och lagutskottets utlåtande n:o 7 skulle uppföras främst bland två gånger bordlagda ärenden på föredragningslistan till det sammanträde, som komme att ega rum nästa torsdag.

Herr *Asker* erhöll på begäran ledighet från riksdagsgöromålen från och med den 8 till och med den 21 i denna månad.

Justerades två protokollsutdrag för detta sammanträde; hvarefter kammaren åtskildes kl. 2,47 e. m.

In fidem
A. v. Krusenstjerna.